

מציג:

אירוע ספרותי מקוון - ללא תשלום

מוזיאון חצר הישוב הישן

100 לאגודת הסופרים העברים
THE HEBREW WRITERS ASSOCIATION IN ISRAEL

אירוע ספרותי
בזום

כמטב בלתי כרוון

דן פגיס - שירתו ומשנתו

מפגש זום | מספר מפגש: 84399482987 | סיסמא: 900862

עורך ומנחה: אביחי קמחי
דוברים: רן יגיל
אליעז כהן
אלחי סלומון
דיתי רובן
בני שבילי
[לפי סדר א"ב שם משפחה]

11.10.21
ה' חשוון תשפ"ב
יום שני בשעה 20:30

דיתי רונן

פואטיקה קטנה

מתר לה לכתב הכל,
למשל ש, וש.
מתר לה בכל האותיות שתמצא,
בכל התגים שתצמיח להו.

כדאי שתבדק, כמובן,
אם הקול קולה
והידיים ידיה.

אם כן, כלא את קולה,
אסף ידיה ושמע
בקול
הדף הריק.

כְּמוֹ

אוּלַי הַיָּא פּוֹרַחַת מְתוּקָה בְּהֶרְדוֹף,
וּפּוֹרַצַת
וְצִפּוֹרַחַת פֶּתְאָם

אוּלַי הַיָּא פּוֹרַחַת מְתוּקָה בְּהֶרְדוֹף,
כְּמוֹ דְּבֶשׁ גָּנוּב בְּלִשׁוֹן אֲרָכָה
שֶׁל רֶפְרָפִי לִילָה.
דְּבִשׁוּקִים. שְׂדִבֶשׁ.

אַבְל עֲשָׂרָה לְכַבּוֹת בְּקִצּוֹת אֲצִבְעוֹתַי
הוֹלְמִים בֵּי: לֹא לֹא,
אִינְנָה כְּמוֹ.

הפורטרט

היָלֵד
אֵינְנוּ יוֹשֵׁב בְּמִנוּחָה,
קִשָּׁה לִי לְתַפֵּס אֶת קוֹ לְחַיִּי.
אֲנִי רוֹשֵׁם קוֹ אֶחָד
וְקִמְטִי פָּנָיו מִתְרַבֵּים,
אֲנִי טוֹבֵל מְכֻחָל
וּשְׁפָתָיו מִתְעַקְמוֹת, שְׁעָרוֹ מְלֻבֵּן,
עוֹרוֹ הַמְּכַחֵל מִתְקַלֵּף מֵעַל עֲצָמוֹתָיו. אֵינְנוּ.
הַזְקֵן אֵינְנוּ וְאֲנִי
אָנָּה אֲנִי בָּא.

בני שבילי

שְׁנַיִם-עָשָׂר פְּנִיִּים שֶׁל אֲזַמְרָגֵד

1

אָנִי יָקָר מְאֹד, יָרָקָר.
מֵה לִי
וְלִכְל יָרָקָרָק שֶׁל אֲקָרָאִי.
אָנִי אֲבִירָק,
אֲנִירָק אֶחָד לְאִין עָרָף.

2

הַבָּרָק הַחֲשָׁדָן בְּיוֹתֵר
שֶׁבְעִין הַחֲתוּל
בְּשִׁנְיָה הַחֲדָה בְּיוֹתֵר
נִכְסָף לֵהִיּוֹת אָנִי.

3

מֵה לִי וְלָכֶם, מֵה לִי וְלַעֲשָׂב הַחִי.
בֵּינֵיכֶם אָנִי זָר וְצָלוּל,
אָנִי קָר, מְשַׁחֵק בְּנִצְחִי.

4

גִּירוֹן קִיסָר, אֲמֵן הַתְּאוּרָה,
מְרִים אוֹתִי אֶל עֵינָיו הָאֲדָמוֹת:
רַק הִזְרָק שְׁלִי מְשַׁקֵּיט אֶת דָּמוֹ.
בְּעָדִי הוּא מְשַׁקֵּיף בְּסוּף הָעוֹלָם הַנִּשְׁרָף.

5

דְּבֵה! אֵינְנִי מְקַנָּא
בֵּיהֲלוֹם: דְּכַס פְּזִיז, מִיָּחַס,
שְׂאִינְנוּ שׁוֹלֵט בְּעֶצְמוֹ:
פְּגִינּוֹת, זְקוּקִין דִּי־נּוֹר!
אָבֵל אֲנִי מְתוּן, יוֹדֵעַ לְהַמְתִּין,
וְלִמְזֹג, מְדִיק וְיָרֵק, אֶת הָרַעַל.

6

כְּמוֹ הַמְתַקְתִּי סוּד. דֵּק שֶׁל כְּחֻלְחָל,
רְמֵז אָדָם בְּזוּיִת מְלַטְשֵׁת,
סָגֵל מְהַפֵּס – –
אֵינָם, אֵינָם. אֲנִי אֲבִירָק,
מִבְטֵל אֶת צְבָעֵי הַקֶּשֶׁת.

7

אַתֶּם מְדַמִּים לְמַצָּא אֶת דְּמוּתְכֶם
בְּדְמוּתִי.
לְשׂוּא. לֹא אֲשִׁאִיר לְכֶם זְכָר,
לֹא הֵייתֶם בִּי מְעוֹלָם.
רְאֵי מוֹל רְאֵי מוֹל רְאֵי מְכַשֵּׁף
אֲנִי מִשְׁתַּקֵּף בְּאֲנִי.

8

בְּנִיעֵי־יָד אֶחָד אֲנִי מְנַתֵּץ
אֶת יוֹמְכֶם לְשָׁנִים־עֶשְׂרִים
לִילוֹת יָרֵקִים.

9

כְּלִי עֵינַי. עַר אֶשְׂאֵר.

10

וּבִכֵּן אֲנִי מַעְמִיד פָּנִים,
שְׁנַיִם-עָשָׂר פָּנִים שְׁקוּפִים לְכַאוֹרָה.

11

שְׁבָרֵי הָאוֹר
הֵם הֵם נִשְׁמָתֵי: לֹא אֵירָא.
לֹא אָמוֹת.
לֹא אָמוֹת, אֵינְנִי זְקוּק לְפִשְׁרָה.

12

אֵת סוּד כַּחֲסֵי לֹא תִגְלוּ לְעוֹלָם:
אֲנִי הוּא אֲנִי, גְּבִישׁ שֶׁל פַּחַמָּן
וְתַחֲמֶצֶת שֶׁל כְּרוֹם בְּכַמוֹת זְעִירָה.

מנחה

כְּתוּב בְּעֶפְרוֹן בְּקֶרֶן הַחֲתוּם

כָּאֵן בְּמִשְׁלֹחַ הַזֶּה

אָנִי חוּה

עִם הַבַּל בְּנֵי

אִם תִּרְאוּ אֶת בְּנֵי הַגְּדוּל

קִזְּנוּ בְּנֵי אָדָם

תִּגִּידוּ לוֹ שְׂאֵנִי

Scris cu creion într-un vagon închis
Aici în transportul acesta
Eu Eva
Cu băiatul meu Evel
Dacă veți vedea băiatul meu cel mare
Kain, omule
Spuneții că eu

אלחי סולומון

דברים

אחרי קיץ ארוך של שתיקה בא הבקר המנשב הזה: עכשו שוב אוכל לדבר. אני פותח את החלון – ומיד רוח אוחות בי, חוטפת את דברי מפי כמימים ימימה.

אבל בבקר הזה אני מתעקש ועומד על כל דברי עד אחד. אני חוזר בי רק ממה ששתקתי.

תזכיר

בתור שגריר מיוחד משומקום
אני רואה עצמי נאלץ למחות בשמי
(אמנם בתזכיר לא רשמי), למחות, כאמור,
על מה שלא ארע
ולאים בנתוק גמור:
זדון נכבד, המצב בכי רע, אף כבודו
מסרב לפנות את העונה הבוערת
ולהיעד בגלוי עם אפרה. כבודו גם אטום
לרחש החלד במבוי הסתום.
ובנגוד לכל הגיון דיפלומטי,
באתי
(אמנם בשעה מאחרת מדי)
על החתום.

תהפוכות

אַלף: מה קל הוא לכתב במשקל,
ענג ליד, חנפה לאזנים.
אין כאן משפט שיצא מעקל.
ומפני המבול שנגזר על הכלל
נמלטים לתבה חרוזים שנים-שנים.

בית: יום אחד די. אתה צריך
לכתב אחרת (כמוכן, אתה לא הראשון
ובנדאי לא האחרון). כיום השיר
הראוי לשמו הוא דבור, וכל דבור מסגל,
אם תרצה, להיות שיר, לא של סגל או של ורד,
חלילה, אלא שיח רחוב או שדה בור.
אולי עוד פה ושם חרוז, אבל נחבא
מלא אשם אל הכלים,
שלא יסתכן באיזה יפי ריק,
אלא יהיה, ככל חיה, רק מקרה.

גימל: משלהבת אש זרה,
חפוז ובנוסטלגיה מבישת,
אתה מושיט ידים חזרה
אל סתר השירה המגבשת,
אל אור התהומות של התמימות,
אל צל הבבואות העלומות.
עכשו, כשאתה הולך למות,
אתה זוכה בגימל עולמות.

[מעל לאמריקה]

סגל נרמז של (לא יאמן) של שזיף
ואחריו שרידים של כחל
וירקרק של בסר מצהיב
ספק ענבר חור ספק בשר
של אפרסק
לרחב האפק בשלשה באפריל בחמש ורבע בבקר

מפציעים

מעל לאמריקה

אֲחִים

1

הֶבֶל צַח הָיָה וְצַמְרִי
וּכְאֵלוֹ עָנָו
כְּאַחֲרוֹן הַגְּדִיִּים הָרְכִים,
וּמִתְלַתֵּל כְּעֵשֶׂן הַמְּנַחֶה שְׁשָׁלַח
אֶל אֲפִי אֲדוֹנָיו.
קִיּוֹ יֵשֶׁר הָיָה: כְּסַפִּיּוֹ.

2

קִיּוֹ תָמָה. יָדוֹ הַגְּדוֹלָה מְגַשֶּׁשֶׁת
בְּתוֹךְ הַגְּרוֹן הַשְּׁחוּט לְפָנָיו:
מִנִּין בּוֹקֵעַת הַדְּמָמָה?

3

הֶבֶל נִשְׁאָר בְּשָׂדֵה. קִיּוֹ נִשְׁאָר קִיּוֹ. וּמִפְּנֵי שֶׁנִּגְזַר עָלָיו לִהְיוֹת נֶעַם וְנָדָה,
הוּא נֶעַם וְנָדָה בְּשִׁקְיָדָה. מִחֲלִיף בְּכָל בְּקָר אֶפֶק בְּאֶפֶק. יוֹם אֶחָד הוּא מְגַלָּה:
הָאֲדָמָה שֶׁטָּתָה בּוֹ בְּמַרוּצַת הַשָּׁנִים. הִיא נֹעָה, אֶפֶס הוּא, קִיּוֹ, דְּרָף בְּמִקּוֹם.
דְּרָף, צָעֵד, רָץ, רַק עַל פֶּסֶת עֶפֶר יַחֲיִדָה, גְּדוֹלָה בְּדִיוֹק כְּמוֹ סְלִיּוֹת סַנְדָּלָיו.

4

בְּעָרֵב שֶׁל חֶסֶד מְזַדְמָנֵת לוֹ
עֲרָמָה שֶׁל שַׁחַת טוֹבָה.
הוּא שׁוֹקֵעַ, נִבְלָע בָּהּ, נַח.
הֵס, קִיּוֹ יֵשֶׁן.
מֵאֲשֶׁר הוּא חוֹלֵם שֶׁהוּא הֶבֶל.

5

אֵל תִּירָא, אֵל תִּירָא.
כְּבָר נִגְזַר עַל הַקָּם לְהַרְגֶּה
כִּי שְׁבָעֲתִים תִּקָּם.
הֶבֶל אֲחִיךָ שׁוֹמֵר אוֹתָךְ מִכָּל רָע.

אוטוביוגרפיה

מתי במכה הראשונה ונקברתי
בשדה הטרשים.
העורב הורה להורי
מה לעשות בי.

משפחתי מכבדת, לא מעט בזכותי.
אחי המציא את ההרג,
הורי את הבכי,
אני את השתיקה.

אחר כך נפלו הדברים הזכורים היטב.
ההמצאות שלנו שכללו. דבר גרר דבר,
הוצאו צוים. היו גם שהרגו לפי דרכם,
בכו לפי דרכם.

לא אזכיר שמות
מתוך התחשבות בקורא,
כי בתחלה עלולים הפרטים להבעית,
אבל בסופו של דבר הם מיגעים:

אתה יכול למות פעם, פעמים, אפילו שבע פעמים,
אבל אינך יכול למות רבבות.
אני יכול.
תאי המחמרת שלי מגיעים לכל מקום.

כאשר החל קיץ לפרץ על פני האדמה
החליתי אני לפרץ בבטן האדמה,
ומזמן עולה כחי על פחו.
גודדיו נוטשים אותו ומצטרפים אלי,
ואפילו זה רק חצי נקמה.

רן יגיל

אירופה, מאוחר
בשמים פורחים כנורות
ומגבעת של קש. סלחי לי, מה השנה?
שלשים ותשע וחצי, בערך, עוד מקדם מקדם,
אפשר לסגר את הרדיו,
נא להפיר: זאת רוח הים, הרוח החיה של הטיילת,
שובבה להפליא,
מסחררת שמלות פעמון, טופחת
על פני עתונים מדאגים: טנגו! טנגו!
וגן העיר מתנגן לו,
אני נושק ידך, מאדאם,
ידך העדינה כמו
כסית העור הלבנה,
הפל יבוא על מקומו
בחלום,
אל תדאגי כל כך, מאדאם,
כאן לעולם זה לא יקרה,
את עוד תראי,
כאן לעולם